

**КОНСПЕКТ
КОМПЛЕКСНОГО ЗАНЯТТЯ
НА ТЕМУ:**

«У ПОШУКАХ ВІТЕРЦЯ»

(для дітей 4-го року життя)

**ДИТИНА В ПРИРОДНОМУ ДОВКІЛЛІ. ЛОГІКО-МАТЕМАТИЧНИЙ
РОЗВИТОК. РОЗВИТОК МОВЛЕННЯ.**

Освітні завдання:

1. Навчальні: формувати у дітей процеси сприйняття та уявлення про предмети і об'єкти живої природи, вміння оволодівати чуттєвими мірками - сенсорними еталонами - для визначення відносин властивостей і якостей даного предмета до властивостей і якостей інших предметів (*форму, колір, розмір*) у процесі безпосереднього контакту з цими предметами; збагатити чуттєвий досвід дітей через вдосконалення роботи різних аналізаторів: зорового, слухового, дотикового, кінестетичного; дати початкові знання про поняття “широкий” - “вузький”; закріпити поняття «високий» - «низький», « великий-маленький», «один-багато»; вміння дітей правильно узгоджувати прийменники з іменниками (*на, під, біля, за*); уточнити знання про пори року.

2. Розвивальні: сприяти розвитку розумових умінь: аналізу, класифікації, узагальнення, абстрагування; розвивати мову, довільну увагу, пам'ять, почуття ритму, дрібну моторику рук; закладати базу для формування навичок позитивної комунікації, розвитку творчих здібностей і емоційно-чуттєвої сфери кожної дитини; стимулювати бажання дитини включатися в гру; спонукати до висловлювання своїх вражень в елементарних судженнях.

3. Виховні: виховувати доброзичливе ставлення до однолітків, позитивне ставлення до навколишнього, взаємодопомогу, самостійність, креативність, спостережливість, розсудливість;

Попередня робота:

- 1) вивчення віршів Л. Панченко «Про їжачка»;
- 2) проведення комплексних занять:
 - 2.1) «В гостях у зайчика»,
 - 2.2) «Кольоровий дивосвіт»;
- 3) розглядання кольорових ілюстрацій;
- 4) проведення дидактичних ігор

4.1) на розвиток зорового аналізатору: «Різнокольорові казки», «Зачакловані дерева», «Домалюй фігуру»;

4.2) на розвиток слухового аналізатору: «Хто краще слухає», «Вправо-вліво», «Звуки нашого світу»;

4.3) на розвиток дотикового аналізатору: «Що приємніше на дотик», «Чарівний мішечок»;

5) проведення рухливих ігор: «Кольорові автомобілі», «Вгадай, хто покликав», «Знайди, де сховався зайчик», «Знайди свою геометричну фігуру».

Обладнання: магнітофон і диск з музикою; «чарівна торбинка», коврографа з зображенням сонечка і хмаринок, макет лісу (*дерева, галявина з квітами*), паперові метелики, роздавальний матеріал для викладання метеликів, «струмочки» вузький та широкий, дощечки для місточка, кульки, кубики, іграшки лисичка і їжачок, обладнання для гри «На що схожий їжачок».

Використані педагогічні інновації: елементи ейдетики.

Хід заняття:

Мотивація заняття.

Вихователь вносить до групи іграшку-собачку. Пропонує дітям зіграти її і послухати історію, яка сталася з собачкою.

Вихователь: Йшла я в дитячий садок і побачила знайомого маленького песика, якого звать Дружок, він сидів і тремтів від холоду. Я взяла його з собою, щоб він погрівся разом з нами біля нашого сонечка.

Підходять до коврографа із зображенням сонця, яке закривають хмаринки.

Вихователь: Ой, а що це сталося з нашим сонечком? *(Відповіді дітей)*

Психологічний етюд «Сонечко і хмаринки»

Вихователь: Діти, чи подобається вам, коли світить сонечко? А яке сонечко?

Діти: *(лагідне, яскраве, тепле, ласкаве, кругле, жовте тощо).*

Вихователь: Покажіть своїми личками, як вам весело, коли світить сонечко *(діти показують)*. Аж ось хмаринки налетіли і закрили сонечко. Покажіть, як вам стало сумно *(діти показують сум)*.

- А як сонечко всіх любить? *(Обнімаються).*

Вихователь: Діти, а хто нам може допомогти відігнати хмаринки від сонечка? *(Відповіді дітей)*.

- Це може зробити вітерець, але зараз його немає. Пропоную вам вирушити на пошуки вітерцю. Ви згодні?

- Хто нам нагадає, як називається та пора року, коли сонце яскраво світить, навколо тепло і радісно і віє теплий вітерець? А зараз яка? *(Відповіді дітей)*.

- А щоб потрапити з зими в літо, пропоную вам пройти через чарівні ворота, які допомагають опинитися влюбій порі року ілюбій казці.

Вихователь: Ти, Дружок, чекай нас тут, в групі. Ми скоро повернемось, щоб разом погрітися під промінчиками теплогосонечка. *(Діти проходять через ворота, прикрашені різнокольоровимистрічками).*

Вихователь: Ось ми і потрапили в літо. Але куди ж нам піти?

Динамічна вправа на розвиток почуття ритму

- Ти-ти-ти - куди ж нам піти? *(плескають в долоні)*
- Ать-ать-ать - в ліс підем гулять! *(плескають долонями по колінах)*
- Іс-іс-іс - любимо ми ліс! *(підстрибують на місці)*

Звучить музика, діти йдуть, взявшись за руки. Підходять до макетів дерев.

Вихователь: Ось ми і в лісі. Що тут росте?

- А ще в лісі можна послухати безліч різноманітних звуків. Прислухайтесь уважно і впізнайте, що ж це звучить? *(Аудіозапис співу птахів, дзюрчання струмка).* А вітер ви почули? *(Відповіді дітей).* Тоді підемо далі.

Діти, подивіться, до якої чарівної квіткової галявини ми підійшли.

Гра «Розквітли квіти на галявині»

- Що росте на галявині?

- Скільки квітів?

- Якого вони кольору?

- Але мені здається, що у квіточок чогось не вистачає? Як ви гадаєте, чого? *(Припущення дітей).* Давайте їм допоможемо. В кожную квітку добавимо серединку відповідного кольору.

Вихователь: Які гарні стали наші квіточки. І до них відразу захотіли прилетіти метелики. Візьміть в руки по одному метелику. Давайте закриємо очі, дмухнемо на метеликів і самі на них перетворимось.

Етюд на імітацію «Метелики»

Ми літали, ми летіли,
Втомилися, присіли.
Сіли, посиділи,
Знову полетіли.
Політали, покружляли,
Крильцями помахали.
До квіточок підлетіли
І на них тихенько сіли.

(Діти з паперовимиметеликами в руках виконують рухи, відповідні словам і саджають метеликів на квіточки).

Вихователь: Скільки метеликів сіло на галявину? Бо галявина яка? *(Велика).* А ось поряд у нас є багато маленьких галявинок, на які може сісти тільки один

метелик. Хочете зробити гарних метеликів? Я пропоную зробити їх з паличок та геометричних фігур.

- Які геометричні фігури ми використаємо для крилець (*трикутники*), а для тулуба і вусиків? (*Палички*). (*Діти викладають фігурку метелика за зразком*).

- А зараз нам вже пора вирушати далі. Але ми не знаємо, куди йти, давайте спитаємо у метеликів, може вони знають, де живе вітерець (*діти запитують*).

Метелик: Йдіть через струмочки, там ще спитаєте у мешканців лісу.

Вихователь: Дякуємо, метелики за допомогу. Пішли, діти, далі.

- Аж ось дорогу нам перетинають два струмочки. Що ви про них можете сказати? (*Міркування дітей*).

Вихователь: По-іншому можна сказати: один широкий, другий вузький (*вихователь показує*).

- Як ми подолаємо вузький струмок? (*перестрибнемо*).

- А широкий ми можемо перестрибнути? (*ні*).

- Що нам потрібно збудувати? (*місток*).

Вихователь: Ось лежать біля струмка дощечки. Візьміть, будь-ласка, по одній дощечці і побудуйте гарний міцний місток через струмок.

- Тепер ми можемо перейти струмок? (*Діти переходять струмок по місточку*).

Вихователь: Здається мені, що хтось ховається за деревом. Відгадайте загадку і дізнайтесь, хто ж це.

В ліс ми з друзями пішли,
Диво-дивне там знайшли.
Як клубочок, ця тваринка,
Вся в колючках його спинка.
Хай затямить собі всяк
Зветься дивний звір... (їжак)

- Ось він, наш їжачок. Але чомусь він сумний... Давайте запитасмо у їжачка.

Діти: Що сталося, їжачок?

Їжачок: Йшов я через ліс і ніс своїм їжаченятам в торбинці іграшки-кубики і кульки. Але впустив з лапок торбинку і всі іграшки розкотились по лісу. Що мені тепер робити?

Вихователь: Давайте допоможемо їжачку їх зібрати. (*Діти збирають іграшки в торбинку*).

- Де ви їх знайшли? (*Діти називають: на пеньку, під ялинкою, за деревом тощо*).

Хочете віднести ці іграшки разом з їжачком його діткам?

- Але що це? Якись їжаченята не такі... Чого в них не вистачає? (*Голочок*).

Такі чарівні їжаченята, різнокольорові, як ви гадаєте, де ж поділися їх голочки? (*Припущення дітей*)

Давайте допожемо їм, зробимо так, щоб у їжаченят знов з'явилися голочки.

Гра “Допоможи їжаченятам одягнути колючки”

(Діти прищеплюють до площинних форм «їжаченят» прищепки відповідного кольору).

Вихователь: Ось і допомогли ми їжаченятам, бо їм дуже потрібні голочки. Як ви гадаєте, для чого?

Давайте ж разом з їжачком подаруємо їм іграшки, які ми зібрали в лісі в торбинку.

Спробуйте, не дивлячись, на дотик дістати з торбинки кубик чи кульку.

Подарували іграшки, а зараз ще й віршики про їжачків їм подаруємо.

- Їжачок, їжачок,

Скільки в тебе колючок?

- Їх у мене так багато,

Навіть не порахувати.

- А для чого, їжачок,

В тебе шубка з колючок?

- Всі мої колючки

Для лисички-злючки.

Вихователь: Їжаченята дуже задоволені, а їжачок ще пропонує вам пограти в гру “**Що на мене схоже?**”

(На столі розкладені гілка ялини, машинка, клубок зі спицями, лялька, щітка, пірамідка. Діти вибирають речі, які, на їх погляд, схожі на їжака і пояснюють свій вибір).

- А зараз пограємо ще в одну цікаву гру.

Фізкультурна пауза “Їжачки”

(Діти повзають по групі. Коли з’являється «лисичка» (іграшка лисичка), - діти присідають, згруповуються і завмирають. Гра проводиться 2-3 рази).

Вихователь: Ох і гарно повеселилися з їжачками в літньому лісі. Але ми дуже загралися, а вітерець не знайшли. Їжачок, ти не знаєш, де живе теплий вітерець?

Їжачок: Знаю, пішли, я вам покажу. *Підходять до будиночка.*

Вихователь: Покличемо вітерець разом.

Кличуть: Вітерець, вітерець!

З віконця дує вітерець.

Вихователь: А як же нам, діти, донести вітерець до сонечка?

Їжачок: Я вам подарую чарівні султанчики, щоб ви донесли. *(Дарує султанчики).*

Діти підставляють султанчики під вітерець.

Вихователь: Вітерець залетів до нас у султанчики і ми можемо повертатися додому. Дякуємо тобі їжачку за допомогу.

Прощаються з їжачком, проходять через чарівні ворота і повертаються в групу.

Вихователь: Діти, давайте підійдемо до сонечка і випустимо вітерець (*діти махають султанчиками, хмаринки відлітають і з'являється сонечко*).

- Грійся, Дружок, а потім пограєшся з дітками.

- Чи сподобалась вам наша прогулянка?

- Що вам найбільше сподобалось?

Вихователь: Подивіться, діти, яка у нас яскрава, красива кімната. Тут багато предметів різного кольору - справжнє Райдужне Королівство (*Звучить музика – шум вітру і дощу*).

Вихователь: Діти, що це за шум, що він вам нагадує? (*Відповіді дітей*).

Стук у двері. Під чарівну музику заходить лялька.

Вихователь: Подивіться, діти, це, мабуть, до нас прийшла королева цього чарівного королівства!

Лялька: Добрий день, любі діти. Але я не королева, а Фея-Райдуга. Ви потрапили до мене в Райдужне Королівство. Наші мешканці люблять яскраві, насичені кольори. Та в королівстві трапилось лихо: Злий Вітрюган пронісся по королівству з грозою і дощем, закружляв і забрав моїх діточок – Кольорових Краплинок у полон.

Якщо краплинок не повернути, то Королівство поступово стане безбарвним, неясним, зникнуть всі кольори на Райдузі. Я прийшла до вас попросити, щоб ви допомогли мені повернути Краплинок.

Вихователь: Діти, ви згодні допомогти Феї Райдужного Королівства? (*Відповіді дітей*).

- Люба Фея, а що для цього нам потрібно робити?

Фея: Для того, щоб повернути Краплинок, потрібно виконати завдання Злого Вітрюгана. Всі вони заховані в моєму Королівстві. Ви повинні їх знайти і розгадати. За кожне виконане завдання Вітрюган буде повертати Краплинку. А мені треба поспішати навести порядок у Королівстві, бо Вітрюган наробив багато безладу: все переплутав і перемішав. Я вірю в вас, що ви творчі і розумні малята. Ми з вами знову зустрінемося, коли ви повернете всіх моїх діточок. До скорої зустрічі! (*Фея виходить*).

Вихователь: Ну що ж, дітки, вирушаймо на пошуки завдань. Нам треба поспішати, бо часу у нас не дуже багато (*проходять до столу*).

- Подивіться, діти, це, напевно, і є перше завдання. Бо тут переплутані всі предмети.

Перше завдання:

Дидактична гра «Чий колір?» (Підібрати всі предмети одного кольору і розкласти їх на відповідному колі).

Питання до дітей:

- Якого кольору кола?

- Що буває червоного (і інших кольорів по черзі) кольору? (Всі діти знаходять предмети і викладають їх на колах відповідного кольору).

Вихователь: Молодці, дітки, добре впорались з першим завданням і подивіться, хто з'явився? Якого кольору Краплинка? (Червона).

- Давайте повернемо її Райдузі (Вихователь прикріплює краплинку під Райдугу на стіні).

Вихователь: Пішли далі. Діти, а що це лежить на дорозі? (Листочок). На ньому щось написано. Діти, це загадка від Вітрюгана. Слухайте уважно, нам її треба відгадати.

Понад річкою місток

Виріс із семи стрічок.

Та по ньому не піду,

Бо ще в воду упаду.

Що це за місток?

Діти: Райдуга.

Вихователь: Правильно (показує ілюстрацію з зображенням райдуги).

- Давайте згадаємо всі кольори райдуги.

Вихователь: Подивіться, діти, що це за стрічки? Це, напевно, стрічки з Райдуги. Мабуть, нам треба повернути їх Райдузі.

Друге завдання:

Гра «Склади райдугу».

Вихователь: Нам треба викласти кольори стрічок послідовно, щоб Райдуга засяяла. (Діти викладають райдугу на килимку).

Вихователь: Вам подобається райдуга, яку ми виклали? Чим вона вам подобається?

Діти: Гарна, яскрава, різнокольорова.

Вихователь: Діти, а коли на небі з'являється райдуга? (Показ ілюстрації).

Так, звичайно, після дощичку. Давайте станемо навколо нашої райдуги і покажемо, як йшов дощик.

Фізхвилинка «Дощик».

Хмара сонечко закрила

(діти долоньками закривають очі),

Слізки срібнії зронила

(діти збирають слізки в долоньки).

Ми ті слізки пошукаєм

(діти роблять повороти тулуба вліво-вправо),

У травичці позбираєм

(діти присідають).

Пострибаєм, як зайчата

(стрибають на обох ногах),

Політаєм, як пташата

(махують руками).

Потанцюємо ще трішки *(тупочуть ніжками)*,
 Щоб спочили ручки, ніжки.
 Всі веселі? Посміхнулись *(діти посміхаються один одному)*.

Вихователь: А Вітрюган за те, що ми виклали веселку, повернув ще одну Краплинку. Якого вона кольору? *(Краплинка оранжевого кольору прикріплюється під райдугою)*.

Вихователь: Не злякав вас дощик? Тоді йдемо далі. Погляньте, діти, після дощику з'явилися кольорові крапельки. Скільки їх тут? *(Багато)*.

- Наступне наше завдання: зібрати перемішані крапельки за кольорами у стаканчики з відповідним кружечком.

Третє завдання:

Гра «Збери крапельки» *(Кружечки різного кольору розсіпані на столі, діти збирають крапельки одного кольору в скляночки з відповідними кружечками. Вихователь коментує дії дітей. По закінченні перевіряє правильність виконання завдання)*.

Вихователь: Діти, скільки в кожній скляночці крапельок?

-Молодці. Погляньте, Краплинку якого кольору ми з вами ще визволили з полону? *(Жовтого)*. І її ми теж повернемо Райдузі.

Вихователь: Мандруймо далі. Куди це ми прийшли? Це чарівна квіткова галявина. Але щось на цій галявині не так. Як ви гадаєте, що? *(Відповіді дітей: у квіточок немає серединки)*.

- Давайте всі разом наведемо лад на квітковій галявині: кожній квіточці знайдемо серединку.

Четверте завдання:

Гра «Підбери квіточці серединку» *(діти виконують завдання під музику).
 (З'являється Зелена Краплинка, вихователь з дітьми повертають її Райдузі)*.

Вихователь: Наша кольорова подорож триває. Наступне наше завдання - чарівне і для його виконання треба згадати чарівні слова, які залишила нам Фея на ось цій квіточці:

Ми веселі малюки,

Фантазуєм залюбки.

З кольорами будем грати,

Чарівниками себе уявляти:

Раз, два, три, чотири, п'ять –

Починаєм чарувать.

Треба фарби нам змішати, щоби фокус показати.

(Підходять до столиків, де стоять скляночки з водою і фарби).

П'яте завдання:

Дослід «Веселі кольори»

Вихователь: Тепер ми чарівники і будемо чарувати з фарбами і водою.

- Якого кольору вода в ваших скляночках?
- Як ви гадаєте, як її зробити кольоровою?

Хід досліду. *Вихователь пропонує кожній дитині розчинити у воді 1 фарбу, назвати її колір. Запропонувати дітям по черзі попарно зливати в одну посудину воду двох кольорів:*

- 1) жовту і червону (оранжева);
- 2) жовту і голубу (зелена);
- 3) синю і червону (фіолетова).

Вихователь по ходу досліду задає дітям питання:

- Якого кольору фарбу ти розчинив у воді?
- Якою кольору стала водичка?
- Яка фарба утворилася, коли ви змішали кольори? *(Відповіді дітей).*

Вихователь: Погляньте, діти, Вітрюгану, мабуть, дуже сподобались наші фокуси, що він повернув нам аж дві Краплинки. Якого кольору ці Краплинки? *(Діти називають кольори Краплинок: Голуба і Синя).* Повертаємо їх Райдузі.

Шосте завдання:

«Чарівні картинки»

Вихователь: На цьому наші чудеса з фарбами не закінчуються. Подивіться, діти, на цих столах лежать якісь загадкові квадрати. Я пропоную вам присісти за столи. *(Діти сідають за столи).*

(На столах для кожної дитини лежать квадратики з паперу білого кольору, на яких восковою свічкою намальовані різні малюнки).

Вихователь бере квадратик, показує дітям і запитує:

- Якого кольору квадратик?
- Але він не простий, а чарівний. В кожному з них заховано малюнок.
- Хочете його побачити?
- Для цього вам потрібно замалювати квадратик таким кольором, яким намальований маленький квадратик на вашому листочку. Замалювавши, ви побачите чарівне перетворення.

(Самостійна робота дітей під музику «Вальс» Шопена. Індивідуальна допомога вихователя дітям).

Вихователь запитує кожну дитину:

- Що з'явилося у чарівному квадраті?

- Якого воно кольору?
- Чи насправді буває цей предмет такого кольору?

Вихователь: Ось і виконали ми останнє завдання Вітрюгана і повернули останню Краплинку. Якого вона кольору?

- Зверніть увагу, діти, які веселі та радісні стали Краплинки, як засяяли Райдуга і Квітка-Семибарвка. Всі зраділи поверненню сестер-Краплинок до Райдужного Королівства.

Звучить музика і з'являється Фея.

Фея: Дорогі діти, я знала, я вірила в те, що ви зможете виконати всі завдання Вітрюгана і звільнити моїх діточок. Я дуже вдячна вам за це. А вам сподобалось у мене в Райдужному Королівстві?

Рефлексія:

- Що було вам найбільш цікаво виконувати?
- А що було складно виконувати?
- А що б ви хотіли повторити?
- А на згадку про цю чарівну, кольорову подорож я хочу подарувати вам ось ці різнокольорові кульки, щоб ви ніколи не забували кольорів і їх значення в нашому житті.
- До побачення, діти!

Фея виходить.

Вихователь: На цьому наше заняття закінчено.

